

РЕЦЕНЗИЯ

ПО КОНКУРСА ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ”

в катедра „Обществен ред и сигурност“ на „Юридически факултет“, ВСУ
„Черноризец Храбър“,
професионално направление 9.1. Национална сигурност (Оперативно-
издирвателна дейност), обявен в ДВ, бр. 35 от 19.04.2024 г..

КАНДИДАТ: тл. ас. д-р Веселин Николаев Колев

ИЗГОТВИЛ РЕЦЕНЗИЯТА: доц., д.н. Милен Мирчев Иванов,
ръководител на катедра „Сигурност“, факултет „Юридически“, Русенски
университет „Ангел Кънчев“.

1. Обща характеристика на трудовете на кандидата

В обявения конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ за нуждите на катедра „Обществен ред и сигурност“ на „Юридически факултет“ на ВСУ „Черноризец Храбър“, в професионално направление 9.1. Национална сигурност (Оперативно-издирвателна дейност), обявен в ДВ, бр. 35 от 19.04.2024 г., участва един кандидат – тл. ас. д-р Веселин Николаев Колев.

Представеният за рецензиране списък на трудовете включва общо 15 публикации, от които две монографии, от която едната – „Способи на оперативно издирвателната дейност“ се представя като хабилитационен труд и тринадесет доклада от конференции.

Представените по конкурса публикации са самостоятелни.

Приемам за рецензиране така представените научни трудове на кандидата.

Хабилитационен труд – публикувана монография в съответната научна област - „Способи на оперативно издирвателната дейност“ издадена през 2024 г. от издателство „ВСУ „Черноризец Храбър““ АД, ISBN 978-954-715-765-1. Монографичният труд разглежда проблемите на законодателното регламентиране на оперативноиздирвателната дейност в МВР и анализира различните способности за нейното провеждане. В рамките на 115 страници авторът е направил правен анализ на действащо и отменено законодателство, като е дефинирал предложения за оптимизиране на тази дейност, предлагайки конкретни законови поправки, които е аргументирал. Библиографията е в достатъчен обем за изследваната материя и обхваща основните автори разработвали този проблем преди него. Монографията е написана в издържан юридически стил, с правилно оформени цитати и позовавания и считам, че е авторска творба.

За рецензиране е представена и втора монография, която не е представена като основен хабилитационен труд - „Наказателноправна защита на данъчната система“, издателство „ВСУ „Черноризец Храбър““ АД, ISBN 978-954-715-698-2. Монографията се състои от 163 страници и засяга е твърде специфична тема, свързана с борбата с престъпността. Имайки предвид, че тя до голяма степен отразява и овеществява професионалната кариера на автора, считам че тя третира важни и актуални проблеми, представляващи значителен интерес за оперативноиздирвателната, съдебната и прокурорскоследствената практика.

За рецензиране са представени и 13 доклада изнесени на конференции през последните две години, които засягат основни въпроси от научната сфера, на дисциплината за която е обявен конкурса – „Оперативноиздирвателна дейност“.

2. Условия на ЗРАСРБ. Д-р Веселин Николаев Колев отговаря на условията от чл. 24 от ЗРАСРБ и чл. 54 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „доцент“, а именно:

1. Притежава ОНС „доктор“, в професионално направление 3.6. „Право“. Диплома № 0103/01.08.2014ВТ - 15 4 - 0048 / 28.09.2015. Тема на дисертационния труд: „Данъчни престъпления“.

2. Заема академичната длъжност „главен асистент“ от 01.12.2020 до сега в катедра „Сигурност и безопасност“, Юридически факултет, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“.

3. Представените за рецензиране пред журито 15 научни разработки са издадени в България и не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ като всички са самостоятелни автори научни трудове.

4. Кандидатът отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ.

5. Няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

3. Анализ и характер на научните приноси и приложни постижения на кандидата

Анализът на научно приложните трудове от кандидата, както и на представения хабилитационен труд той развива своите умения и получава нови за него научни резултати, използвайки усвоения в работата по дисертацията му научни подходи, приложени в други задачи и научни области.

Основните научни резултати на автора са свързани с научно дирене по отношение на значението за оперативноиздирвателната дейност в органите на МВР и нейното правно регламентиране. Кандидатът задълбочено анализира невъзможността да бъдат използвани голяма част от способите на оперативноиздирвателната дейност заради сегашната редакция на ЗМВР и констатира, че това поражда сериозни проблеми в практиката, тъй като ако те се прилагат от оперативноиздирвателните

служби без да бъдат правно регламентирани, се нарушава принципа на законност в оперативно-издирвателната дейност. [3, 7.2, 7.4, 7.5, 7.10]

По хабилитационния труд. Кандидатът развива своите и разработва нови за него научни задачи в избраното от него научно направление, както следва:

- Изследвани се промените във правната регламентация и непосредственото прилагане на различни способности на оперативноиздирвателната дейност, като са анализирани всички фактори, които оказват влияние на този процес.

- Извършен е задълбочен преглед и правен анализ на нормите, които регламентират оперативноиздирвателната дейност в МВР.

- Разгледана и анализирана е връзката между теорията, нормативната база и практика на използването на ОИД за решаване на основни задачи на борбата с престъпността.

- Направени са конкретни предложения за промени в закони и поднормативни актове и е предложен модел за усъвършенстване на ОИД в структурите на МВР, което е безспорен практикоприложен принос на автора.

По-голямата част от представените за рецензиране трудове се отнасят до разработка на оригинални модели на базата на конкретни правни анализи, изследвания и поуки от практиката и оригинални комбинации от тях, т.е. представляват **научно – приложни приноси** с характер обогатяване на съществуващи знания и приложение на научните постижения в практиката, като създаване на нови класификации, нови мисловни конструкции, получаване и доказване на нови факти, получаване на потвърдителни факти.

По-важните научни–приложни постижения на кандидата в класа обогатяване на съществуващи знания при решаването на тези задачи отбелязвам:

- . Предложенията за даване на легално определение на понятието за „обществен ред“, тъй като това е една от основните дейности на Министерството на вътрешните работи. [3, 7.2]

- Аргументирането на необходимостта от допълване на защитаването с инструментите на ОИД на правата и свободите на гражданите от престъпни посегателства и най вече техния живот, здраве и собственост. Тъй като ангажиментът на държавата за такава защита произтича от постулатите на Конституцията на Република България са научно валидни и предложенията за законово закрепване на възможността гражданите да упражнят конституционните си права да имат възможност за обжалване на неправомерни действия на оперативно-издирвателните органи при нарушаване на принципа на законност при прилагане на способите и средствата на оперативно-издирвателната дейност. [3, 7.3, 7.5]

- Обобщени са резултатите от изследванията и практическите наблюдения на процеса на прилагане на ЗМВР, като се достига до заключението, че е наложително да бъдат увеличени видовете оперативно-издирвателни способности, регламентирани в закона, което значително би повишило ефективността на оперативно-издирвателните органи при осъществяване на основната им дейност по противодействие на престъпност. [3, 7.10]

- Получени са множество обобщения на вече известни резултати от практиката, свързани с използването на доброволни сътрудници в ОИД, както и са генерирани нови модели, в резултат анализа на дейността на оперативноиздирвателната структури. [3, 7.12, 7.13]

По-голямата част от работите се отнасят до обогатяване на съществуващи знания и приложение на научните постижения в практиката.

Сериозни научни и практико-приложни постижения може да бъдат и отбелязани и в областта на усъвършенстване на организационните форми за осъществяване на ОИД (оперативната комбинация). Анализирани са и

систематизиране, аспекти на този феномен и са формулирани нова модели на дейността и са получени нови знания за връзката между теория, практика и нормативна уредба. [3, 7.9, 7.11]

4. Цитирания на кандидата от други автори.

Общият брой на регистрираните от кандидата цитирания, съгласно справка от кандидата, е единадесет само в български издания.

Рецензентът приема 11 цитирания по трудовете на кандидата.

5. Критични бележки на рецензента.

Като цяло рецензентът има следните критични бележки по трудовете:

- Авторската справка в частта научни приноси по публикациите не е достатъчно подробна, и не формулира достатъчно ясно съществените приноси на автора, а част от тях биха могли да се обобщят по-коректно, а в представените за рецензиране трудове се откриват и приноси, които не са описани в нея;

- Наблюдава се прекалено ограничено използване на литературни източници, което е логично следствие от недостатъчната научна разработеност на проблематиката от български автори. Необходимо е в този случай да се разшири използването на съвременна литература от руски автори (в България оперативноиздирвателната дейност е придобила научност именно заради руското и съветското влияние на органите на МВР) и също така да се задълбочи и изучаването на опита на САЩ, Великобритания и Германия. В бъдещите разработки авторът да анализира как законодателно са закрепени нормите, предвиждащи провеждането на ОИД именно в последните три страни и ако практиката позволява тя да се имплементира и в българските условия.

- Препоръчвам на кандидата в бъдеще да разшири научният си интерес и извън строго определена научна област на оперативноиздирвателната дейност, за да може по умело да съсредоточи усилията си за постигане на значими научни приноси;

- Кандидатът ще постигне още по-сериозно научно и творчески израстване, ако реализира богатият си личен и професионален опит, тъй като натрупаният научен потенциал трябва да се развива, да се верифицира и обобщят след това получените, от прилагането на теорията, практически резултати.

6. Лични впечатления:

Кандидатът, д-р Веселин Николаев Колев, развива активна преподавателска дейност и участва в ръководството дипломанти и има сериозна професионална, преподавателска и изследователска биография, която му дава възможност да се развива като учен и преподавател в областта на националната сигурност.

Нямам лични впечатления от кандидата, но на базата на представените документи е видно, че е уважаван и авторитетен специалист и преподавател за студентите, които са свързани с изучаване на специални, полицейски и контртерористични дейности, както и сред служителите на различни правоохранителни органи.

Дългогодишен уважаван преподавател в ВСУ „Черноризец Храбър“.

Заключение: Материалите, представени от д-р Веселин Николаев Колев, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Кандидатът в конкурса е представил достатъчно и значими научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на дисертационния труд. В трудовете на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които имат практическа приложимост в сферата на националната сигурност.

След запознаването с представените в конкурса материали и научни трудове, анализа на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни и приложни приноси, давам своята положителна оценка и препоръчвам на Научното жури да изготви доклад-предложение за избор на главен асистент

д-р Веселин Николаев Колев на академичната длъжност „доцент“ на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“.

27.08.2024 г.

доц., д.н., инж. ....

София

Милен Иванов